

Factors related to the level of awareness and behavior of e-cigarette smoking among high school students in Mueang District, Khon Kaen Province

Chaichana Sriphiachai¹ and Pattaraporn Weeranakin^{1*}

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: pattawe@kku.ac.th

ABSTRACT

This research aims to study (1) the behavior of e-cigarette smoking of youths, (2) the level of knowledge about e-cigarettes of youths, and (3) the factors related to the level of awareness of e-cigarettes of high school youths studying in Mueang District, Khon Kaen Province. This research is quantitative research. The sample group is a group of high school youths studying in Mueang District, Khon Kaen Province, totaling 385 people. The questionnaire has a reliability score of 0.858. The statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, maximum and minimum values. The relationship between variables is explained using Chi-square statistics by displaying a cross table. Then, the Contingency Coefficient (CC.) is used as an indicator of the level of relationship of the variables. The results of the study found that the majority of the sample group was male, accounting for 51.2 percent. The age of 17 years is 37.7 percent. Most of them are studying in high school in Mathayom 6 (36.1 percent). They have income from their parents or from their jobs. The average monthly income is 3743.61 baht. Most of them have never used e-cigarettes. 86.5 percent of the youth still use e-cigarettes. The reason for using them is that they just want to try smoking e-cigarettes, accounting for 51.0 percent. Most of the youth buy e-cigarettes from stores that sell them. 51.0 percent. And Awareness Level of E-cigarettes Among Youth, knowledge Level Most respondents have a high level of knowledge about e-cigarettes. Attitude Level Most respondents have a moderate attitude towards e-cigarettes. Awareness Level: Most respondents demonstrate a high level of overall awareness on various issues related to e-cigarettes And The relationship with the level of awareness, but only 8 variables were related to the level of awareness, namely, monthly income, the use of e-cigarettes, the reasons for using e-cigarettes, the frequency of using e-cigarettes, the channels for purchasing e-cigarettes, knowledge of the law, knowledge of the effects, and attitudes and opinions, and all of these have a relatively low relationship.

Keywords: Factors Related to The Level of Awareness, E-Cigarette Smoking Behavior, Youth

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ชัยชนะ ศรีเพ็ชย์¹ และ ภัทรพร วีระนาคินทร์^{1*}

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: pattawe@kku.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชน (2) ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชน และ (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้คือกลุ่มเยาวชนที่กำลังศึกษาในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 385 คน โดยแบบสอบถามมีผลการวัดความเชื่อมั่น ค่าคะแนน 0.858 โดยมีสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้สถิติไคสแควร์ โดยการแสดงตารางไขว้ จากนั้นจะใช้ค่า Contingency Coefficient เป็นตัวชี้วัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.2 ช่วงอายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.7 โดยส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 36.1 ซึ่งมีเงินรายได้จากผู้ปกครองหรือจากการทำงานของนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3743.61 บาท ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 86.5 แต่ยังมีกลุ่มเยาวชนที่ยังมีการใช้บุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุการใช้คือแค่อยากทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 51.0 และส่วนใหญ่เยาวชนซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามาจาก ร้านค้าที่จัดจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 51.0 และระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชน ระดับความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก ระดับทัศนคติ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับ ปานกลาง ระดับการรับรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าภาพรวมในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ แต่มีเพียง 8 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน การใช้บุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้า ความถี่การใช้บุหรี่ไฟฟ้า ช่องทางการซื้อบุหรี่ไฟฟ้า ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านผลกระทบ และทัศนคติด้านความเห็น และทั้งหมดนี้ความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้, พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า, เยาวชน

© 2024 JSDP: Journal of Spatial Development and Policy

บทนำ

ในอดีตนั้นบุหรี่ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นยา นำมาสูบในพิธีกรรมต่าง ๆ งานเฉลิมฉลอง และพิธีกรรมทางศาสนา ตามความเชื่อของชาวอินเดียนแดงชนพื้นเมืองในทวีปอเมริกา ซึ่งเป็นชนชาติแรกในการใช้ยาสูบและปลูก และในประเทศไทยได้มีการใช้บุหรีตั้งแต่สมัยอยุธยา โดยมีหลักฐานจากจดหมายเหตุของ ลา ลูแบร์ อัครราชทูตฝรั่งเศส ซึ่งในอดีตคนไทยชื่นชอบการใช้บุหรี ทั้งผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งได้นำเข้าบุหรีมาจากเมืองมะนิลา หมู่เกาะทางฟิลิปปินส์ และจากประเทศจีน และที่ปลูกในประเทศไทยเอง เนื่องจากการสูบบุหรีเริ่มแพร่หลายมากยิ่งขึ้นในประเทศไทย รัฐบาลในสมัยอดีตจึงได้ดำเนินกิจการอุตสาหกรรมยาสูบ ดำเนินการภายใต้ชื่อว่า โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง (โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2551) จากการแพร่หลายของการใช้บุหรีนั้นเริ่มมากขึ้นเกิดการแพร่หลายไปยังหลากหลายกลุ่มชนชั้นในประเทศไทย รวมไปถึงกลุ่มเด็กและเยาวชน รัฐบาลในสมัยอดีตเริ่มเล็งเห็นถึงผลกระทบที่ตามมาจากการสูบบุหรี ไม่ว่าจะเป็น ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม จึงเกิดการควบคุมการบริโภคบุหรี เริ่มมีการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรีโดยไม่มีนโยบาย ทิศทาง หรือแผนปฏิบัติอย่างชัดเจน จนกระทั่งได้เกิดองค์พัฒนาเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์

(NGOs) ชื่อโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ นับจากนั้นการควบคุมการบริโภคบุหรืในเมืองไทยจึงได้ดำเนินการทำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ, 2540)

อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการควบคุมการสูบบุหรี่มาเพียงใดแต่ก็ยังไม่สามารถลดประชากรในการสูบบุหรี่ลงได้ แต่กลับกลายเป็นการเพิ่มผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่เพิ่มมากขึ้น จากรายงานสถานการณ์การบริโภคยาสูบของประเทศไทย ในปัจจุบันคนไทยมีพฤติกรรมอัตราการสูบบุหรี่ลดลง แต่กลับพบว่า ประชากรที่เป็นเพศหญิงมีอัตราการสูบบุหรี่สูงมากขึ้น (ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ, 2562) ซึ่งบุหรืนั้นได้กลายเป็นปัญหาระดับโลกที่คุกคามด้านสุขภาพส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในขณะที่องค์การอนามัยโลก (WHO) พบว่าประชากรไทยมีผู้เสียชีวิตจากบุหรืปีละ 7 หมื่นราย และมักจะพบผู้สูบบุหรี่หน้าใหม่เพิ่มมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่อายุ 10 ปี ขึ้นไป นอกจากนี้บุหรืยังส่งผลกระทบต่อผู้ที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงจากผลกระทบการควันบุหรืมือสอง ที่เป็นอันตรายหากผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงได้สูดดม ในประเทศไทยพบว่า ภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีการสูบบุหรี่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.4 รองลงมาเป็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 18.0 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2564) และยังก่อให้เกิดสาเหตุของโรคต่างๆที่เป็นอันตรายอีกด้วยซึ่งโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ที่เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตของคนไทยมากที่สุด คือ โรคมะเร็ง โรคหัวใจ หลอดเลือดในสมอง โรคถุงลมปอดโป่งพอง และวัณโรค

จากการสูบบุหรี่ที่เพิ่มมากขึ้นจึงเกิดนวัตกรรมที่มีความเชื่อว่าสามารถทดแทนการสูบบุหรี่มวนได้ และอันตรายน้อยกว่าบุหรืมวน จึงถูกพัฒนาที่มีชื่อว่า “บุหรือิเล็กทรอนิกส์ หรือ บุหรืไฟฟ้า” (E-cigarette is a nicotine delivery device) ที่ถูกพัฒนาและจดสิทธิบัตรขึ้นครั้งแรกในประเทศจีนในปี 2546 ในครั้งแรกเกิดการแพร่หลายสู่สหรัฐอเมริกาและทวีปยุโรป และได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว ซึ่งในตอนแรกนั้นบุหรืไฟฟ้า ไม่มีกลิ่นและไร้ควัน สามารถสูบได้ทุกสถานที่ มีค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่าการสูบบุหรี่มวน และยังมีการกล่าวอ้างว่า สูบแล้วไม่เป็นอันตรายจากโรคมะเร็ง (นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, 2558) อย่างไรก็ตามยังไม่พบงานวิจัยที่แน่ชัดที่ระบุได้ว่าบุหรืไฟฟ้ามีอันตรายน้อยกว่าบุหรืมวนในระยะยาว แต่พบหลักฐานเชิงประจักษ์ที่รายงานว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้าส่งผลกระทบต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ ความเสี่ยงต่อการเป็นโรคหัวใจ และโรคมะเร็ง (จิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ, 2566) และทางการแพทย์ได้รายงานเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2563 ว่าพบผู้ป่วยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้า เกิดปอดอักเสบเฉียบพลัน และระบบหัวใจล้มเหลว ทางแพทย์ได้ตั้งชื่อโรคใหม่ว่า “โรคอีวารี (EVALI)” ที่สามารถป่วยและเสียชีวิตได้ในเวลาเพียงไม่กี่เดือนโดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้พบเยาวชนที่ป่วยเป็นโรคอีวารีกับเยาวชนที่อายุเพียงแค่ 17 ปี อีกทั้งบุหรืไฟฟ้ายังสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยในควันไอระเหยของบุหรืไฟฟ้ายังพบฝุ่นละออง PM 1.0 ละ PM 2.5 ที่เป็นสารเคมีที่เป็นอันตราย (อมรินทร์ออนไลน์, 2566) แต่ด้วยปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่เป็นผลจากการพัฒนาการติดต่อสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ อันแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจทั่วโลก บุหรืไฟฟ้านั้นจึงสามารถเริ่มแพร่หลายได้ทั้งทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว

จึงเกิดการเข้ามาของบุหรืไฟฟ้าในประเทศไทยและได้ถูกค้นพบเมื่อปี พ.ศ.2550 เกิดความสนใจของประชาชนเนื่องด้วยลักษณะที่มีความแปลกใหม่ ทันสมัย และเริ่มได้รับความนิยมเป็นอย่างมากของผู้คนในสังคมไทย (จิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ, 2566) ด้วยโฆษณาชวนเชื่อที่ว่าไม่มีนิโคติน ไม่อันตรายต่อตนเอง และคนรอบข้าง สูบแล้วไม่ติด จึงทำให้เกิดนักสูบบุหรี่หน้าใหม่เข้ามาทดลองใช้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2564 พบว่า มีคนไทยสูบบุหรี่ไฟฟ้า 78,742 คน เป็นเพศชาย 71,486 คน เพศหญิง 7,256 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 24,050 คน และจากผลการสำรวจของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและองค์การอนามัยโลก พบว่าเยาวชนไทยมีการใช้บุหรืไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น โดยการใช้บุหรืไฟฟ้าในกลุ่มเด็กนักเรียนไทย (อายุ 13-15 ปี) เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 3.3 ในปี 2558 เป็น ร้อยละ 8.1 ในปี 2564 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารักษ์ มุ่งหมาย และคณะ (2566) พบว่า เยาวชนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมอยู่ใน ระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยคะแนนของการรับรู้เกี่ยวกับบุหรืไฟฟ้าอยู่ใน ระดับปานกลาง เนื่องจากบุหรืไฟฟ้านั้นเริ่มที่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานของกลุ่มเยาวชนมากยิ่งขึ้น และสาเหตุที่ทำให้เยาวชนในประเทศไทยมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากขึ้น เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงของบุหรืไฟฟ้าได้เริ่มพัฒนารูปลักษณ์ให้ดูมีความอันตรายน้อย เลียนแบบตุ๊กตา ของเล่น รสชาติ ที่ผสมผสานระหว่างบุหรืและของเล่น

รูปลักษณะที่มีความทันสมัย กลิ่น สี สีสันที่มีความสะอาดตา ภายใต้ไอทีที่มีความสวยงามและความหอมของบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า จึงทำให้การเข้าถึงบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของเยาวชนได้ง่ายขึ้น แต่ประเทศไทยยังเผชิญกับความท้าทายทั้งการนำเข้าบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าที่ผิดกฎหมาย การแพร่กระจายขายบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าในช่องทางออนไลน์ที่ผิดกฎหมาย (จิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ, 2566) และยังพบว่าจากสถานการณ์การใช้บุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของประชากรไทยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 15-24 ปี สามารถซื้อบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าได้จากช่องทางออนไลน์ได้สูงถึง ร้อยละ 75.7 การตลาดของบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าในออนไลน์แพลตฟอร์มที่เข้าถึงงานมากที่สุด คือ เฟสบุ๊ค รองลงมาเป็นอินสตาแกรม ไลน์ ทวิตเตอร์ TikTok และเว็บไซต์ ส่วนใหญ่จะเจาะกลุ่มลูกค้าที่เป็นผู้หญิง วัยรุ่น และกลุ่มเยาวชน (ธนาครโลภ, 2566)

ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นเป็นแหล่งที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีมากถึง 84 โรงเรียนทั่วทั้งจังหวัดขอนแก่น และมีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมเป็นจำนวน 91,003 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2566) ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนขนาดใหญ่และอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนนั้นสามารถเข้าถึงบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าได้ง่าย ซึ่งจากการผลสำรวจของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ระบุว่าปัจจุบันมีเยาวชนไทยสูบบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า ร้อยละ 9.1 โดยสูบบุหรี่ตามเพื่อนสูงถึง ร้อยละ 92.2 และยังมีเยาวชนอีกจำนวนมากที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโทษพิษภัยของบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า โดยเฉพาะกรณีบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าแบบใช้แล้วทิ้ง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.), 2566) อีกทั้งกลุ่มวิจัยความอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขับเคลื่อนงานวิจัยในประเด็นการควบคุมการบริโภคยาสูบ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ให้ความสำคัญกับการควบคุมการบริโภคยาสูบเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าที่เยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายมากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นถึงการเติบโตอย่างรวดเร็วของธุรกิจและอุตสาหกรรมบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า อีกทั้งยังพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ การศึกษาการรับรู้ การเข้าถึง ของบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของเยาวชนในภาคอีสาน เนื่องด้วยจังหวัดขอนแก่นมีอัตราการเพิ่มของนักสูบหน้าใหม่ในกลุ่มเด็กและเยาวชน สะท้อนให้เห็นว่าเกิดความเข้าใจผิดเรื่องของการความปลอดภัยและพิษภัยของบุหรี่ปัฟฟารีเป็นอย่างมาก

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจในเรื่องของ การรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อที่สามารถสร้างการรับรู้ ตระหนักถึงอันตรายของบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า ให้เยาวชนได้รู้เท่าทัน เฝ้าระวังภัยคุกคามของบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้า และเพื่อป้องกันนักสูบหน้าใหม่ในกลุ่มเยาวชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ปัฟฟารีไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ได้กำหนดการวิเคราะห์ในการศึกษา คือ หน่วยการวิเคราะห์ระดับบุคคล (Individual Units) ซึ่งเป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรายละเอียดของการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) การศึกษาในครั้งนี้เป็นกลุ่มประชากรที่เป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวนโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นมีจำนวนทั้งหมด 15 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 9,363 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชาย 3,881 คน นักเรียน

หญิง 5,482 คน ซึ่งแบ่งขนาดของโรงเรียนได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ผู้ศึกษาจึงทำการเลือกใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณจากสมการของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 (Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

$$n = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$N = \text{จำนวนรวมของประชากร}$$

$$e = \text{ขนาดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่ม}$$

แทนค่า

$$n = \frac{9,363}{1 + (9,363)0.05^2}$$

$$n = 383.61$$

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Design) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรในการศึกษา ผู้ศึกษาจึงใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) (ธนพฤษช์ ชามะรัตน์, 2560) โดยมีกระบวนการทั้งหมด 2 ขั้นตอน (two-stage sampling) ดังนี้

1. ขั้นตอนที่แรก (Primary Stage) ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสุ่มขนาดของโรงเรียนที่จะทำการศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster Random Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (ธนพฤษช์ ชามะรัตน์, 2560) คัดเลือกขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (ตามตารางที่) ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งจากการสุ่มได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2. ขั้นตอนที่สอง (Secondary Stage) ในขั้นตอนนี้สอง ทำการสุ่มโรงเรียนที่จะทำการศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทำการจับสลากแบบไม่ใส่คืน จำนวน 4 โรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ 1) โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2) โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย 3) โรงเรียนกัลยาณวัตร 4) โรงเรียนนครขอนแก่น เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาและได้โรงเรียนตัวอย่าง คือ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ซึ่งเป็นโรงเรียนตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดในการศึกษา เพื่อให้ได้กลุ่มตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่ดีที่สุดในการศึกษาในครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่มีเนื้อหาครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ส่วน ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) และรายได้ต่อเดือน โดยข้อมูลเป็นคำถามแบบปลายปิด และปลายเปิด

ส่วนที่ 2 ปัจจัยพฤติกรรมการส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลประกอบไปด้วย การใช้บุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุในการใช้บุหรี่ไฟฟ้า ความถี่ในการใช้บุหรี่ไฟฟ้า ช่องทางในการซื้อบุหรี่ไฟฟ้า โดยข้อมูลในส่วนนี้เป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 3 ความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดขอนแก่น เป็นคำถามปลายปิด ข้อมูลประกอบไปด้วย ความรู้ด้านกฎหมายการควบคุม และความรู้ด้านผลกระทบ โดยข้อมูลเป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 4 ทศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดขอนแก่น เป็นคำถามปลายปิด ข้อมูลประกอบไปด้วย ทศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความคิดเห็น และทศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความรู้สึก

ส่วนที่ 5 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลประกอบไปด้วย เป็นคำถามปลายปิด 1. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า 2. การรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลบุหรี่ไฟฟ้า (สื่อ/บุคคล) 3. การรับรู้ความอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า 4. การรับรู้ผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้า 5. การรับรู้นโยบายและมาตรการ (โรงเรียน/รัฐ)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแบ่งประเภทโรงเรียนตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้จากการสุ่ม คือโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน เป็นตัวแทนประชากรทั้งหมดในการศึกษาครั้งนี้ และได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมดจำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นใน Google Form จากนั้นผู้ศึกษาได้ทำการส่งแบบขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์การศึกษา และขอความร่วมมือไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้ศึกษาจำเป็นต้อง

ทดสอบความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการนำไปทดลองใช้ (Pre-test) และที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานที่ศึกษา ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ร้อยละ 10 ใช้แบบสอบถามทั้งหมด 30 ชุด ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha) ซึ่งจำเป็นต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 จึงจะเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่น และผลการวัดความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าคะแนน 0.858 ถือว่าแบบสอบถามสามารถใช้ได้จริงและมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ธนพฤษช์ ชามะรัตน์, 2560)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มจากการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบอย่างถูกต้องและครบถ้วนนำมาทำการบันทึกข้อมูล จากนั้นนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วทำการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับตัวแปรเดียว (Univariate Analysis) เพื่ออธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การพิจารณาเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน ระดับความรู้ ระดับทัศนคติ ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถแสดงเกณฑ์ในการพิจารณาดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง คะแนนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง คะแนนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง คะแนนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง คะแนนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง คะแนนน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับสองตัวแปร (Bivariate Analysis) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะต่างๆของตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้ตารางไขว้ (Cross-Tabulation) ด้วยสถิติแบบไคส์แควร์ (Chi-square) จากนั้นจะใช้ค่า Contingency Coefficient (CC.) เป็นตัวชี้วัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ มีค่า CC. อยู่ระหว่าง 0.001-0.500

ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง มีค่า CC. อยู่ระหว่าง 0.501-0.700

ความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง มีค่า CC. ตั้งแต่ 0.701 ขึ้นไป (ธนพฤษช์ ชามะรัตน์, 2560)

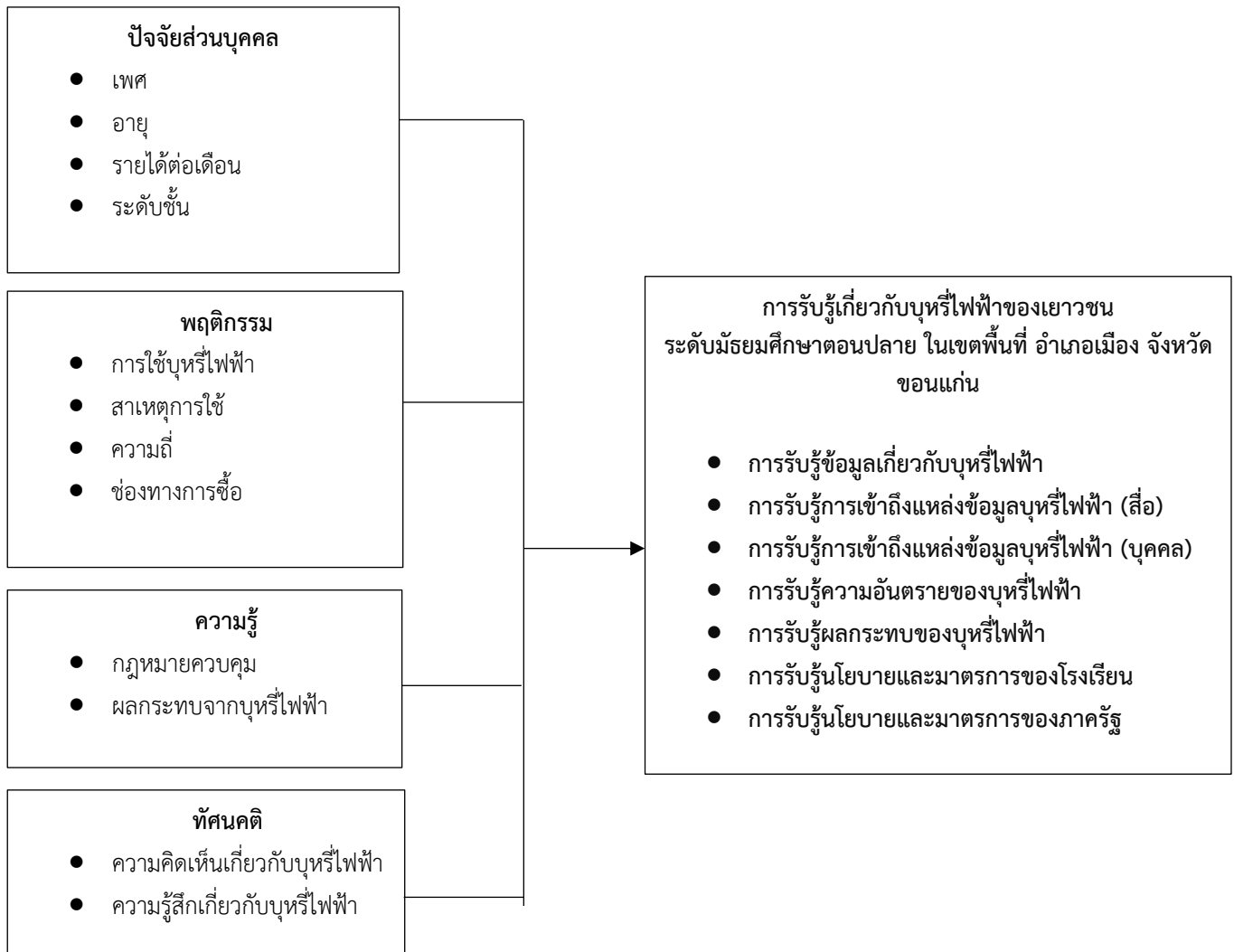
5. การนำเสนอผลการวิจัย

1) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตาราง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

2) การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้สถิติ ไคสแควร์ (Chi-square) โดยการแสดงตารางไขว้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) ค่าเพียร์สันไคสแควร์ (Pearson Chi-square) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant: Sig.) จากนั้นจะใช้ค่า Contingency Coefficient (CC.) เป็นตัวชี้วัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อเป็นแนวทางเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย คือ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมากำหนดตัวแปรในการศึกษาได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.2 และเพศหญิง ร้อยละ 48.8 ส่วนใหญ่เป็นช่วงอายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมาคือ อายุ 18 ปี 16 ปี และ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.5, 24.4 และ 5.5 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 5 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 34.8 และ 29.1 ตามลำดับ ซึ่งมีเงินรายได้จากผู้ปกครองหรือจากการทำงานของนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3743.61 บาท ส่วนใหญ่ ไม่มีรายได้ - 5000 บาท คิดเป็นร้อยละ 84.7 รองลงมาคือ 5001 - 10000 บาท และ 10001 - 15000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.0 และ 1.3 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การใช้บุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ส่วนใหญ่นั้นเยาวชนไม่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมาคือ เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้าแต่เลิกแล้ว คิดเป็นร้อยละ 7.3 และท้ายที่สุดคือ ปัจจุบันยังใช้บุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 6.2

ผลการวิเคราะห์สาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มผู้ที่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า พบว่า ส่วนใหญ่เยาวชนแคอยากทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมาคือ เพื่อเข้าสังคมกลุ่มเพื่อ และเพื่อผ่อนคลาย คิดเป็นร้อยละ 13.7 อันดับต่อมาเป็น สูบตามเพื่อน และตั้งใจสูบบุหรี่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 7.8 และท้ายที่สุดคือ สูบเพื่อทำให้ดูเท่ คิดเป็นร้อยละ 5.9

ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มผู้ที่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า พบว่า ส่วนใหญ่เยาวชนใช้บุหรี่ไฟฟ้า 1-3 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาคือ 4-6 ครั้งต่อวัน และ 7-9 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และท้ายที่สุดคือ ใช้บุหรี่ไฟฟ้า 10 ครั้งต่อวันขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.6

ผลการวิเคราะห์ช่องทางในการซื้อบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มผู้ที่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า พบว่า ส่วนใหญ่เยาวชนซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามาจากร้านค้าที่จัดจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมาคือ ซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามาจาก Facebook / messenger คิดเป็นร้อยละ 25.5 ส่วนซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามาจาก Instagram, Line / Line Official คิดเป็นร้อยละ 11.8, 7.8 และท้ายที่สุดคือ ซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามาจาก Twitter / X, เว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 2.0

2. ระดับการรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.1 ความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านกฎหมายควบคุม ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ด้านกฎหมายควบคุมบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านกฎหมายควบคุมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.51-4.50 คะแนน) ($\bar{X} = 4.02$, $SD=1.23$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านกฎหมายควบคุม ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ไม่สามารถสูบบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.09$, $SD=1.22$) ไม่อนุญาตขายบุหรี่ไฟฟ้าให้เด็กต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.09$, $SD=1.21$) และไม่สามารถสูบบุหรี่ไฟฟ้าในพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.04$, $SD=1.23$) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นไม่สามารถโฆษณาขายบุหรี่ไฟฟ้าได้ในช่องทางออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, $SD=1.27$)

2.2 ความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านผลกระทบจากบุหรี่ไฟฟ้า ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ด้านผลกระทบจากบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านผลกระทบจากบุหรี่ไฟฟ้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, $SD=1.21$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ต่อด้านผลกระทบจากบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ได้แก่ การสูบบุหรี่ไฟฟ้าส่งผลกระทบต่อตัวคนสูบและคนรอบข้าง ($\bar{X} = 4.43$, $SD=0.84$) และการสูบบุหรี่ไฟฟ้าสามารถทำให้มีโอกาสเกิดโรคอิวารี ($\bar{X} = 3.71$, $SD=1.22$) และมี

ระดับความรู้ต่อต้านผลกระทบจากบุหรี่ไฟฟ้าในระดับปานกลาง คือ การสูบบุหรี่ไฟฟ้าสามารถช่วยลดการสูบบุหรี่มวนได้ ($\bar{X} = 3.34$, $SD=1.32$) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นการสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่เกิดโรคร้ายแรงอย่างการสูบบุหรี่มวน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.15$, $SD=1.48$)

2.3 ทักษะที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความคิดเห็น พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความคิดเห็น ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $SD=1.24$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นบุหรี่ไฟฟ้ามีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.36$, $SD=1.34$) ประเด็นบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสิทธิส่วนบุคคลใครก็สามารถสูบได้ ($\bar{X} = 3.26$, $SD=1.25$) และบุหรี่ไฟฟ้ามีความน่าสนใจในการสูบมากกว่าบุหรี่มวน ($\bar{X} = 2.90$, $SD=1.45$) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นบุหรี่ไฟฟ้ามีช่องทางการซื้อขายเป็นจำนวนมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD=0.93$)

2.4 ทักษะที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความรู้ ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความรู้ พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, $SD=1.25$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีประเด็นรัฐควรมีการควบคุมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก เพียงหนึ่งประเด็น ($\bar{X} = 4.22$, $SD=0.96$) ในขณะที่ประเด็น รัฐควรให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย ($\bar{X} = 2.95$, $SD=1.31$) และบุหรี่ไฟฟ้ามีความปลอดภัยมากกว่าบุหรี่มวน ($\bar{X} = 2.53$, $SD=1.33$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในประเด็นบุหรี่ไฟฟ้าไม่มีความอันตราย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.30$, $SD=1.40$)

2.5 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD=3.20$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีทั้งหมด 3 ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประเด็นบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดปัญหานักสูบหน้าใหม่โดยเฉพาะเยาวชน ($\bar{X} = 4.49$, $SD=3.20$) บุหรี่ไฟฟ้าสามารถทำให้เกิดโรคร้ายแรงได้ ($\bar{X} = 4.31$, $SD=0.78$) และบุหรี่ไฟฟ้ามีอันตรายเทียบเท่ากับเฮโรइनและยาเสพติดชนิดอื่น ($\bar{X} = 4.01$, $SD=0.93$) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในประเด็นของบุหรี่ไฟฟ้าไม่ก่อให้เกิดความอันตรายต่อคนรอบข้าง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.08$, $SD=1.52$)

2.6 การรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลบุหรี่ไฟฟ้า (สื่อ) ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูล บุหรี่ไฟฟ้า (สื่อ) พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลบุหรี่ไฟฟ้า (สื่อ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD=3.20$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีทั้งหมด 3 ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ สื่อออนไลน์ ($\bar{X} = 4.47$, $SD=0.96$) TikTok ($\bar{X} = 4.08$, $SD=1.91$) และFacebook ($\bar{X} = 4.03$, $SD=1.06$) และในส่วนของประเด็น Line / Line Official มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.85$, $SD=1.37$)

2.7 การรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลบุหรี่ไฟฟ้า (บุคคล) ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูล บุหรี่ไฟฟ้า (บุคคล) พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลบุหรี่ไฟฟ้า (บุคคล) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, $SD=1.20$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีเพียง 2 ประเด็นที่เยาวชนสามารถรับรู้ได้ผ่านสื่อบุคคลในระดับมาก คือ องค์กรสื่อ (ข่าว) ($\bar{X} = 3.60$, $SD=1.18$) และองค์กรขับเคลื่อนเกี่ยวกับ บุหรี่ไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.54$, $SD=1.25$)

2.8 การรับรู้ความอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้ความอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ความอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $SD=0.76$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า บุหรี่ไฟฟ้ามีความอันตรายถึงแม้จะมิกลิ้นที่หอม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, $SD=0.68$) รองลงมาคือ บุหรี่ไฟฟ้ามีความอันตรายเหมือนกับบุหรี่มวน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD=0.73$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บุหรี่ไฟฟ้ามีความอันตรายที่เสี่ยงต่อการระเบิด ($\bar{X} = 4.26$, $SD=0.85$)

2.9 การรับรู้ผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้า ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้ผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$,

SD=0.84) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ในประเด็นบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อมรอบข้าง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, SD=0.72) รองลงมาคือประเด็น บุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพในระยะยาว ($\bar{X} = 4.39$, SD=0.75) และบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดโรคปอดอักเสบ และโรคหัวใจ ($\bar{X} = 4.36$, SD=0.76) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในประเด็น ของบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.88$, SD=1.15)

2.10 การรับรู้นโยบายและมาตรการของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้ นโยบายและมาตรการของ โรงเรียน พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ นโยบายและมาตรการของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, SD=1.30) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า โรงเรียนมีการควบคุมเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, SD=1.27) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดอบรมเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.30$, SD=1.27) และมีประเด็นโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.23$, SD=1.31)

2.11 การรับรู้นโยบายและมาตรการของภาครัฐ ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการรับรู้ นโยบายและมาตรการของ ภาครัฐ พบว่า เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ นโยบายและมาตรการของภาครัฐ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.75$, SD=1.20) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า บุหรี่ไฟฟ้าถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$, SD=1.20) รองลงมาคือ บุหรี่ไฟฟ้าผู้ที่มิถือไว้ครอบครองนั้นเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ($\bar{X} = 3.74$, SD=1.24) และบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามในการจำหน่ายในประเทศไทย ($\bar{X} = 3.74$, SD=1.19) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ บุหรี่ไฟฟ้ามีกฎหมายในการควบคุม ($\bar{X} = 3.71$, SD=1.20)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนเพศหญิงมีระดับ ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 34.0 ในขณะที่นักเรียนชายมีระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับ มาก ร้อยละ 30.5 และส่วนใหญ่ระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนหญิง และนักเรียนชายอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.1 และ 60.4 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของ นักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่มีอายุ 16 ปี มี ระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 39.4 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีอายุ 18 ปี 17 ปี และ 15 ปี มีระดับ ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 32.0 29.0 และ 23.8 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นการศึกษากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 37.4 ในขณะที่มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีระดับการรับรู้ เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 36.6 ส่วนนักเรียนที่ศึกษาในมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าใน ระดับมาก ร้อยละ 23.1 และส่วนใหญ่นั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นการศึกษากับระดับ ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว นักเรียนที่มีรายได้ระหว่าง 0-5000 บาท มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 33.7 และรายได้ระหว่าง 5001-10000 บาท มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 25.9 ในขณะที่นักเรียนที่มีรายได้ระหว่าง 10001- 5000 บาท มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.0 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.191 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลกับความสัมพันธ์ระดับการรับรู้

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์ระดับการรับรู้				Sig.	CC.
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม		
เพศ						
ชาย	9.1	60.4	30.5	100.0	0.414	
หญิง	5.9	60.1	34.0	100.0		
อายุ						
15 ปี	4.8	71.4	23.8	100.0	0.139	
16 ปี	3.2	57.4	39.4	100.0		
17 ปี	6.9	64.1	29.0	100.0		
18 ปี	12.0	56.0	32.0	100.0		
ระดับชั้นการศึกษา						
มัธยมศึกษาปีที่ 4	4.5	58.9	36.6	100.0	0.053	
มัธยมศึกษาปีที่ 5	9.7	67.2	23.1	100.0		
มัธยมศึกษาปีที่ 6	7.9	54.7	37.4	100.0		
รายได้ต่อเดือน						
0-5000 บาท	5.8	60.4	33.7	100.0	0.006*	0.191
5001-10000 บาท	14.8	59.3	25.9	100.0		
10001- 5000 บาท	40.0	60.0	0.0	100.0		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้บุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่ไม่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้ามีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 33.6 และส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้บุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.189 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าเพื่อเข้าสังคมกลุ่มเพื่อนมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 42.9 ในขณะที่นักเรียน และส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของสาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.248 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่การใช้บุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่มีความถี่ในการใช้บุหรี่ไฟฟ้า 1 - 3 ครั้งต่อวัน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 40.0 ส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของความถี่การใช้บุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุความถี่การใช้บุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.204 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างช่องทางการซื้อบุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่ใช้ช่องทาง Line / Line official ในการซื้อบุหรี่ไฟฟ้า มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 75.0 และส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของช่องทางการซื้อบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่องทางการซื้อบุหรี่ไฟฟ้ากับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้ง

สองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.276 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมกับความสัมพันธ์ระดับการรับรู้

ด้านพฤติกรรม	ความสัมพันธ์ระดับการรับรู้				Sig.	CC.
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม		
การใช้บุหรี่ไฟฟ้า						
ปัจจุบันยังใช้บุหรี่ไฟฟ้า	25.0	62.5	12.5	100.0	0.006*	0.189
เคยใช้แต่เลิกแล้ว	10.7	57.1	32.1	100.0		
ไม่เคยบุหรีไฟฟ้า	6.0	60.4	33.6	100.0		
สาเหตุการใช้บุหรีไฟฟ้า						
แค่อยากทดลองสูบ	11.5	53.8	34.6	100.0	0.014*	0.248
เพื่อเข้าสังคมกลุ่มเพื่อน	0.0	57.1	42.9	100.0		
ทำให้อูเทห์	33.3	66.7	0.0	100.0		
เพื่อผ่อนคลาย	28.6	57.1	14.3	100.0		
สูบตามเพื่อน	25.0	75.0	0.0	100.0		
ตั้งใจสูบอยู่แล้ว	50.0	50.0	0.0	100.0		
ไม่เคยบุหรีไฟฟ้า	6.0	60.8	33.2	100.0		
ความถี่การใช้บุหรีไฟฟ้า						
1-3 ครั้งต่อวัน	6.7	53.3	40.0	100.0	0.033*	0.204
4-6 ครั้งต่อวัน	23.1	46.2	30.8	100.0		
7-9 ครั้งต่อวัน	23.1	53.8	23.1	100.0		
10 ครั้งขึ้นไปต่อวัน	20.0	80.0	0.0	100.0		
ไม่เคยบุหรีไฟฟ้า	6.0	60.8	33.2	100.0		
ช่องทางการซื้อบุหรีไฟฟ้า						
ร้านค้าที่ขาย	19.2	57.7	23.1	100.0	0.001*	0.276
Facebook	0.0	69.2	30.8	100.0		
Instagram	50.0	50.0	0.0	100.0		
Line / Line official	25.0	0.0	75.0	100.0		
Twitter / X	0.0	100.0	0.0	100.0		
เว็บไซต์	0.0	100.0	0.0	100.0		
ไม่เคยซื้อ	6.0	60.8	33.2	100.0		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านกฎหมายกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่มีความรู้ด้านกฎหมายในระดับมาก มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 38.6 ส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของความรู้ด้านกฎหมายของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านกฎหมายกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.255 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 3)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านผลกระทบกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่มีความรู้ด้านผลกระทบในระดับมาก มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 49.1 ส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของความรู้ด้านผลกระทบของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านผลกระทบกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.300 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้กับความสัมพันธ์ระดับการรับรู้

ด้านความรู้	ความสัมพันธ์ระดับการรับรู้				Sig.	CC.
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม		
ความรู้ด้านกฎหมาย						
ระดับน้อย (คะแนนระหว่าง 4-9 คะแนน)	10.6	70.2	19.1	100.0	0.000*	0.255
ระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 10-15 คะแนน)	17.6	64.9	17.6	100.0		
ระดับมาก (คะแนนระหว่าง 16-20 คะแนน)	4.2	57.2	38.6	100.0		
ความรู้ด้านผลกระทบ						
ระดับน้อย (คะแนนระหว่าง 6-10 คะแนน)	12.5	68.8	18.8	100.0	0.000*	0.300
ระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 11-15 คะแนน)	10.1	69.1	20.8	100.0		
ระดับมาก (คะแนนระหว่าง 16-20 คะแนน)	3.1	47.8	49.1	100.0		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติด้านความเห็นกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติด้านความเห็นในระดับน้อย มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 41.8 ส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของทัศนคติด้านความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติด้านความเห็นกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เท่ากับ 0.156 กล่าวคือ มีค่า Contingency Coefficient (CC.) อยู่ระหว่าง 0.001-0.500

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติด้านความรู้เกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติด้านความรู้ในระดับน้อย มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในระดับมาก ร้อยละ 39.2 ส่วนใหญ่ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของทัศนคติด้านความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติด้านความรู้เกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน พบว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ส่วนใหญ่แล้วนั้นไม่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า แต่ยังมีกลุ่มที่ยังมีการใช้บุหรี่ไฟฟ้าและส่วนใหญ่มิสาเหตุในการใช้บุหรี่ไฟฟ้า คือ แคร่อยากทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 51.0 โดยมีความถี่ในการสูบบุหรี่ 1-3 ครั้งต่อวัน คิดเป็น ร้อยละ 29.4 และมีช่องทางในการซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุดคือ ร้านค้าที่มีการจัดจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติพล รุ่งโรจน์สิทธิชัย (2560) ศึกษาเรื่องการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ของผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้าที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นผู้สูบบุหรี่มานานมาแล้วจึงหันมาใช้บุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งใช้บุหรี่ไฟฟ้ามาแล้วอย่างน้อย 2 ปี ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการสูบบุหรี่ไฟฟ้าว่าเพื่อสุขภาพที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับการสูบบุหรี่มวน และส่วนใหญ่มิแนวโน้มที่จะสูบบุหรี่ไฟฟ้าต่อไป อยู่ในระดับมาก

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) ระดับความรู้ ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก แต่มีบางประเด็นที่ถึงแม้จะมีความรู้ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ ประเด็นไม่สามารถโฆษณาขายบุหรี่ไฟฟ้าได้ในช่องทางออนไลน์ และการสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่เกิดโรคร้ายแรงอย่างการสูบบุหรี่มวน ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ จำปาจันทร์ และคณะ (2566) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับทัศนคติ ส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางประเด็นที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก คือ หรีไฟฟ้ามีช่องทางการซื้อขายเป็นจำนวนมาก และรัฐควรมีการควบคุมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า แต่ยังมีบางประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อย คือ บุหรี่ไฟฟ้ามีความน่าสนใจในการสูบมากกว่าบุหรี่มวน และบุหรี่ไฟฟ้าไม่มีความอันตราย ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ จำปา

จันทร์ และคณะ (2566) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับอุบัติเหตุไฟไหม้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุไฟไหม้ในระดับมาก และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่ออุบัติเหตุไฟไหม้ในระดับปานกลาง 3) ระดับการรับรู้ ส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุไฟไหม้ภาพรวมในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก แต่มีเพียงประเด็นระดับการรับรู้นโยบายและมาตรการของโรงเรียน อยู่เพียงในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ อารักษ์ มุ่งหมาย ศรีธัญญา รอดพิพัฒน์ และจินตนา สรายุทธพิทักษ์ (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าและทัศนคติต่อบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับกลาง และแนวโน้มพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า จากคนใกล้ชิดครอบครัว/เพื่อนเป็นแหล่งข้อมูลที่มีการเปิดรับข่าวสารมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีการรับรู้มากที่สุด คือ บุหรี่ไฟฟ้าไม่มีสารที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ประเด็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มากที่สุด คือ การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เป็นที่ยอมรับ (ดูเทห์) และแนวพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุด คือ ใน 1 สัปดาห์นักเรียนจะสูบบุหรี่ไฟฟ้าในความถี่ มากกว่า 7 ครั้ง/สัปดาห์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีเพียง 8 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน การใช้บุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้า ความถี่การใช้บุหรี่ไฟฟ้า ช่องทางการซื้อบุหรี่ไฟฟ้า ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านผลกระทบ และทัศนคติด้านความเห็น และทั้งหมดนี้ความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ โดยมีค่า CC. อยู่ระหว่าง 0.001-0.500 สอดคล้องกับ ยสินทร มีกุล อรณภา ลำปิยะ และวุฒิมา นห้วยทราย (2566) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยนำ ได้แก่ เพศ สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทัศนคติต่อบุหรี่ ความเครียด ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.05$) ข้อเสนอแนะสถาบันควรสร้างเสริมทัศนคติ ปลุกฝังค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ตั้งแต่วัยเรียน/วัยรุ่น

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทำให้ทราบถึงการเข้าถึงการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ระดับความรู้ความเข้าใจ ข้อเท็จจริง ของกลุ่มเยาวชนที่มีต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า สามารถสร้างการรับรู้ ตระหนักถึงความอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า ให้เยาวชนได้รู้เท่าทัน เฝ้าระวังภัยคุกคามของบุหรี่ไฟฟ้า สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า และสามารถป้องกันนักสูบหน้าใหม่ในกลุ่มเยาวชนต่อไป ผลการศึกษาที่ได้รับมาทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่ทางโรงเรียน และภาครัฐเพื่อให้ตระหนักเกี่ยวกับความอันตรายของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แล้วนั้นไม่เคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า แต่ยังมีกลุ่มที่ยังมีการใช้บุหรี่ไฟฟ้าและส่วนใหญ่มีสาเหตุในการใช้บุหรี่ไฟฟ้า คือ แค่อยากทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ 51.0 โดยมีความถี่ในการสูบต่อวัน 1-3 ครั้งต่อวัน คิดเป็น ร้อยละ 29.4 และมีช่องทางในการซื้อบุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุดคือ ร้านค้าที่มีการจัดจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า

ปัจจัยเกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า โดยแบ่งการการรับรู้เป็น 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1) ระดับความรู้ คือ ความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านกฎหมายควบคุม และความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านผลกระทบจากบุหรี่ไฟฟ้า ส่วนที่ 2) ระดับทัศนคติ คือ ทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความคิดเห็น และทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าด้านความรู้สึก และส่วนที่ 3) ระดับการรับรู้ คือ การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า การรับรู้การเข้าถึงแหล่งบุหรี่ไฟฟ้า (สื่อ) การรับรู้การเข้าถึงแหล่งบุหรี่ไฟฟ้า (บุคคล) การรับรู้ความอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า การรับรู้ผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้า การรับรู้นโยบายและมาตรการของโรงเรียน และภาครัฐ พบว่า 1) ระดับความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก แต่มีบางประเด็นที่ถึงแม้จะมีความรู้ที่อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ ประเด็นไม่สามารถโฆษณาขายบุหรี่ไฟฟ้าได้ใน

ช่องทางออนไลน์ และการสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่เกิดโรคร้ายแรงอย่างการสูบบุหรี่มวน 2) ระดับทัศนคติ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่มีบางประเด็นที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก คือ หรีไฟฟ้ามีช่องทางการซื้อขายเป็นจำนวนมาก และรัฐควรมีการควบคุมการสูบบุหรี่ไฟฟ้า แต่ยังมีบางประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อย คือ บุหรี่ไฟฟ้ามีความน่าสนใจในการสูบมากกว่าบุหรี่มวน และบุหรี่ไฟฟ้าไม่มีความอันตราย 3) ระดับการรับรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าภาพรวมในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก แต่มีเพียงประเด็นระดับการรับรู้นโยบายและมาตรการของโรงเรียน อยู่เพียงในระดับปานกลาง

ผลสรุปการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระกับความสัมพันธ์ระดับการรับรู้ มีทั้งหมด 12 ตัวแปร แต่มีเพียง 8 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน การใช้บุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุการใช้บุหรี่ไฟฟ้า ความถี่การใช้บุหรี่ไฟฟ้า ช่องทางการซื้อบุหรี่ไฟฟ้า ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านผลกระทบ และทัศนคติด้านความเห็น และทั้งหมดนี้ความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ โดยมีค่า CC. อยู่ระหว่าง 0.001-0.500

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า เพศชายนั้นมีระดับการรับรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าเพศหญิง ดังนั้นแล้วทางโรงเรียน หรือทางภาครัฐควรมีการเจาะกลุ่มให้ความรู้กับทางเพศชายมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้ได้ทราบถึงความปลอดภัยของบุหรี่ไฟฟ้า

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันยังใช้บุหรี่ไฟฟ้ามีระดับการรับรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ดังนั้นแล้วควรมีการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน เพื่อให้กลุ่มเยาวชนนั้นไม่นำไปสูบบุหรี่ภายนอกโรงเรียน โรงเรียนควรมีการเพิ่มมาตรการการควบคุมในเรื่องของบุหรี่ไฟฟ้าให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ในประเด็นเรื่องโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($x=3.23$, $SD=1.31$) ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าให้ได้รับรู้ถึงความปลอดภัยของบุหรี่ไฟฟ้าได้มากยิ่งขึ้น

1.4 ผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถเข้าถึงการซื้อบุหรี่ไฟฟ้าที่ ร้านค้าที่มีการจัดจำหน่ายมากที่สุด ดังนั้นแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการในการตรวจค้นเนื่องจากปัจจุบันบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่เยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

1.5 ผลการวิจัยพบว่า สื่อออนไลน์เป็นสิ่งที่เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้เรื่องบุหรี่ไฟฟ้า เรื่องความปลอดภัย ข้อกฎหมาย ที่ถูกต้อง เพื่อที่จะลดภาพจำว่าบุหรี่ไฟฟ้านั้นไม่มีความอันตราย

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูล หรือความคิดเห็น ได้อย่างเจาะลึกยิ่งขึ้น

2.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เคยสูบบุหรี่ไฟฟ้าแต่เลิกแล้วมีสัดส่วนที่มีเป็นจำนวนมากจากกลุ่มตัวอย่าง ฉะนั้นแล้วควรมีการศึกษาปัจจัยที่ทำให้มีการเลิกใช้บุหรี่ไฟฟ้าเพื่อจะได้หาแนวทางว่าสาเหตุใดเยาวชนนั้นถึงเลิกใช้บุหรี่ไฟฟ้า

2.3 ควรมีการศึกษาในกลุ่มของระดับอุดมศึกษา เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักเรียนในวัยที่ยังเป็นเยาวชนที่มีอายุ 15-18ปี เท่านั้น เพื่อที่จะได้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2551). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 6*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- จิราภรณ์ จำปาจันทร์, สิริวิมล ทะวงค์นา, นิธิพร ยะคำสี, ภัทรินทร์ เมืองคง, นริศรา ขันดี, ณิรณัฐ วรโธสง, วิบูลย์สุข ตาลกุล, ภูสิทธิ ภูวรรณ และ อนุวัฒน์ สุรินราช. (2566). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 17(2) 631-644.
- ชูชัย ศุภวงศ์, สุภกร บัวสาย และ นวลอนันต์ ตันติเกตุ. (2540). *พฤติกรรม การสูบบุหรี่ของเยาวชนไทย* (รายงานการวิจัย). นนทบุรี: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
- ณัฐพล รุ่งโรจน์สิทธิชัย. (2560). *การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ของผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้าที่มีต่อบุหรี่ไฟฟ้า*. (วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ธนพลักษ์ ชามะรัตน์. (2560). *การวิจัยเชิงปริมาณสำหรับงานพัฒนาสังคม*. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนาคารโลก. (2566). *คนไทยไม่เอาบุหรี่ไฟฟ้า เอกสารประกอบการประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 21*. กรุงเทพฯ: ธนาคารโลก.
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2558). บุหรี่อิเล็กทรอนิกส์นวัตกรรมที่ต้องจับตา. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2566. จาก <https://www.trc.or.th/th/attachments/article/165/0018FS.pdf?fbclid=IwAR3Y6dYDh3mfTRtGvdR52UYfQ54JH1ThsCKZYnw2Egks4atl187-UanH59I>.
- ยสินทร มีกุล, อรณภา ลำปิยะ และ วุฒินาน ห้วยทราย. (2566). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. *วารสารสาธารณสุขล้านนา*, 19(1), 76-88.
- ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ. (2562). *รายงานสถานการณ์การบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สันทวิกิจ พรินติ้ง.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). (2566). *แพทย์รามาฯ ห่วงเยาวชนสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่ม แนะนำรัฐบาลใหม่ เร่งให้ความรู้ ปรามปรามจริงจัง หวั่นซ้ำรอยอังกฤษพบเยาวชนสูบบุหรี่ไฟฟ้าพุ่ง 3 เท่าจาก 8% เป็น 24% ในรอบ 5 ปี*. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2566. จาก <https://www.thaihealth.or.th/%E0%B9%81%E0%B8%9E%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B9%8C%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%AF-%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%8A%E0%B8%99%E0%B8%AA%E0%B8%B9/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2566). *กลุ่มนโยบายและแผนข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาขอนแก่น*. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2566. จาก <http://www.kksec.go.th/2566/>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2564). *การสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564 [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]*. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2566. จาก <https://www.trc.or.th/th/attachments/article/618/สถิติบุหรื%202564.pdf>.
- อมรินทร์ออนไลน์. (2566). *โรคอีวารี ปอดอักเสบอาการ รุนแรง ภัยร้ายจากบุหรืไฟฟ้า*. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2566. จาก <https://www.amarinbabyandkids.com/health/pneumonia-symptom/>.
- อารักษ์ มุ่งหมาย, สิริณญา รอดพิพัฒน์ และ จินตนา สรายุทธพิทักษ์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*, 15(3), 311-324.